

Kunnan mikroliikennelupa – ohjeita käyttöönottoon

12.6.2025 (päivitetään tarvittaessa)

Nurmijärven huomiot korostettu punaisella

Sisältö

1. Uusi mikroliikkumisen sääntely ja mikroliikennelupa
2. Kunnan päätettävät asiat luvan käyttöönotossa
3. Mikroliikennelupa ja lupaehdot liikennepalvelulaissa – tulkinta ja soveltaminen
4. Ajoneuvojen siirtolain ja tieliikennelain muutokset
5. Valvonta, seuranta

1. Uusi mikroliikkumisen sääntely ja mikroliikennelupa

Uusi mikroliikkumisen sääntely ja keskeiset muutokset

- **Hallitusohjelma**

- Luodaan mikroliikkumista ohjaavaa lainsäädäntöä. Annetaan kaupungeille ja kunnille työkalut mikroliikkumisen hallintaan.
- Pää tavoitteena on **liikenneturvallisuuden** ja liikenteen **esteettömyyden** parantaminen.
- Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen mikroliikkumisen lainsäädännöksi 27.5.2025. Presidentti vahvistaa lain 13.6.2025.
- Mikroliikenteellä tarkoitetaan liikkumista polkupyörällä, kevyellä sähköajoneuvolla tai moottorilla varustetulla polkupyörällä.

- **Liikennepalvelulaissa** säädetään kunnan mikroliikenneluvasta.
- **Tieliikennelain muutokset** koskevat sekä yksityisiä että yhteiskäyttöisiä ajoneuvoja:
 - Kevyiden sähköajoneuvojen kuljettajille 15 vuoden ikäraja.
 - Kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän kuljettamiseen 0,5 promillen raja.
 - Päihtymisvalvonta polkupyörän, moottorilla varustetun polkupyörän tai kevyen sähköajoneuvon kuljettajalle.
 - Suojakypärän käyttösuositus kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla varustetun polkupyörän käyttäjille.

**Tässä esityksessä käsitellään
mikroliikenneluvan käyttöönottoa kunnassa
sekä siihen liittyviä mahdollisuuksia ja
reunaehdoja.**

**Ohjeistusta päivitetään tarvittaessa ja
käytännön kokemusten ja toimiviksi todettujen
käytäntöjen karttuessa.**

Mikroliikennepalveluiden luvanvaraisuus – mitä se tarkoittaa?

- ✓ Vuokraustoiminta kunnan hallinnoimalla alueella luvanvaraiseksi.
 - ✓ Yhteiskäyttöiset polkupyörät, kevyet sähköajoneuvot ja moottorilla varustetut polkupyörät.
- ✓ Luvan hakemisesta, myöntämisestä, ehdoista, peruuttamisesta ja muutoksenhausta säädetään laissa.
- ✓ Kunta voi asettaa lupaehdot paikallisten tarpeiden mukaan.
- ✓ Luvaton toiminta olisi sanktioitu.

Niissä kunnissa (arviolta noin 60), joiden alueella halutaan tarjota mikroliikkumis- palveluita, kunnan on käsiteltävä lupahakemus.

Mikroliikenneluvan myötä kunnalle tulee sekä päätösvaltaa että vastuuta lupaehtojen oikeasuhtaisessa asettamisessa ja niiden valvonnassa.

Säätelyn tarve korostuu isommissa kaupungeissa ja muissa kaupunkimaisissa kunnissa. Mikäli kuntaan on tulossa vain vähän mikroliikkumisvälineitä eikä erityisiin lupaehtoihin ole tarvetta, lupaprosessi voidaan toteuttaa kevyemmin.

2. Kunnan päätettävät asiat luvan käyttöönnotossa

Liikennepalvelulaki: voimaantulo ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 18 b §:n mukainen mikroliikennelupa vaaditaan kunnissa kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Kunnan päätöksellä mikroliikenneluvan käyttöönottoa voidaan lykätä, kuitenkin enintään 1 päivään tammikuuta 2026.

Milloin mikroliikennelupa on otettava käyttöön

- Liikennepalvelulain muutokset tulevat voimaan **1.8.2025**.
- Kunnan on otettava mikroliikennelupa käyttöön 1 kk kuluttua lain voimaantulosta **tai** tehtävä päätös siirtymäajan käytöstä.
 - Tämä laki edellyttää siis yleisestä käytännöstä poiketen kunnan virallista päätöstä siirtymäajasta.
- Mikroliikennelupa tulee ottaa käyttöön kunnassa **viimeistään 1.1.2026**.

Päätös siirtymäajan käytöstä

- Jos kunta haluaa hyödyntää siirtymäaikaa, tulee siitä tehdä päätös 1 kk kuluessa siitä, kun laki on tullut voimaan, siis **elokuun 2025 aikana**.
- Päätöksen tekee kunnan toimielin tai viranhaltija, jolle päätösvalta on hallintosäännössä annettu.
 - Valtuusto tai kunnanhallitus, jos sille on annettu yleistoimivalta kunnassa.
 - Lautakunta, jos sille on hallintosäännössä vastuutettu liikennejärjestelyt.
 - Viranhaltija, jos päätösvalta asiassa on siirretty sille.
- Päätöksestä on hyvä tiedottaa palveluntarjoajia ja viestiä asiasta kunnan **verkkosivuilla**.

Lupaehtojen valmistelu, vuorovaikutus ja julkaiseminen

- Kunnan toimivaltainen elin tai viranhaltija voi tehdä päätöksen mikroliikenneluvan lupaehtoista sen jälkeen kun, laki on tullut voimaan.
- Lupaehtoja voidaan kuitenkin valmistella ennakoon.
- Lupaehtojen valmistelussa on tärkeää kuulla **asukkaita** ja käydä **vuoropuhelua sidosryhmien kuten vammaisjärjestöjen ja** myös **palveluntarjoajien** kanssa.
 - Esimerkiksi lupaehtojen luonnos voi myös olla verkkosivuilla kommentoitavana tai aiheesta voidaan toteuttaa kysely.
 - Samalla on hyvä tiedottaa asukkaille tieliikennelain mukaisista mikroliikkumisen **liikennesäännöistä** – Liikenneturvalla on aiheesta hyödyllistä materiaalia ja videoita.
<https://www.liikenneturva.fi/kampanjat/sahkopotkulauta/#bc17310e>
- Kunnat päättämät lupaehdot tulee **julkaista kunnan verkkosivuilla ja niistä kannattaa tiedottaa myös asukkaita.**
- Vaikka laki ei velvoita asettamaan ehtoja mikroliikennelupaan, on suositeltavaa sisällyttää siihen vähintään tietyt minimiehdot.

Lupapäätösten delegointi

- Kunnan on tarkoituksenmukaista **delegoida** mikroliikennelupien **myöntäminen** nimetyille viranhaltijalle tai toimielimelle.
 - Luvista päättävälle taholle **voidaan antaa toimivalta myös** perustellusta syystä muuttaa tai liittää mikroliikennelupaan luvan voimassa ollessa uusia ehtoja, jos muutokset ovat välttämättömiä liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta (18 e § 2 mom).
 - Delegointi voi edellyttää hallintosäännön tai vastaavan muutosta.
- Jos toimivallan delegointia ei ole tehty, lupapäätökset voi tehdä kunnanvaltuusto tai kunnanhallitus, jos sille on annettu yleistoimivalta kunnassa.

Taksapäätös

- Kunnan on perusteltua periä maksu mikroliikenneluvan myöntämisestä, sillä lainsäädäntö mahdollistaa tämän.
 - Maksu toimii myös ohjauskeinona, joka kannustaa hakemaan lupaa vain todelliseen tarpeeseen.
- Kunta saa periä maksun hakemuksen käsittelystä. Kunnan perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia (18 d §).
- Taksa **sisältää yhden luvan käsittelystä aiheutuvat kulut** kuten valmistelun, kuulemisen ja päätöksenteon kulut sekä assistentti-, viranhaltija-, lautakunta- ja tietojärjestelmäkulut.
- Kokonaiskustannukset voivat vaihdella kuntakohtaisesti riippuen kunnan organisoitumisen tavasta.

Mitä tehdä jos päätöksenteon määräaika ylittyy

- Ensisijaisesti lain määräaikoja on noudatettava.
- Jos kunnan toimivaltainen elin ei ehdi tehdä päätöstä siirtymäajasta tai mikroliikenneluvan käyttöönotosta elokuun 2025 aikana:
 - Emme suosittele tekemään viranhaltijapäätöstä ilman toimivaltaa. Se on altis valitukselle, sillä kuntalain protokollaa ei ole noudatettu.
 - Kunnan viranhaltija voi tiedottaa lain voimaantultua esim. kunnan verkkosivuilla, että kunta aikoo käyttää siirtymäaikaa.
 - Kun toimivaltainen toimielin kesätauon jälkeen kokoontuu, kunta tekee - vähän myöhässä - päätöksen mikroliikenneluvasta tai siirtymäajan käytöstä.
- Laki edellyttää kunnan mikroliikennelupaa myös kunnan kilpailuttamalle kaupunkipyöräpalvelulle.

3. Mikroliikennelupa ja lupaehdot liikennepalvelulaissa – tulkinta ja soveltaminen

18 b § Mikroliikennelupa

Yhteiskäyttöisten ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa ja 29 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen sekä moottorilla varustettujen polkupyörien *ammattimaisen* vuokralle tarjoamisen edellytyksenä *kunnan hallinnoimalla alueella* on, että palveluntarjoajalla on voimassa oleva mikroliikennelupa.

Mikroliikenneluvan lupaehtojen noudattamista *valvoo* se *kunta*, joka on myöntänyt mikroliikenneluvan palveluntarjoajalle.

Mikroliikennelupa

- Lupaa ei edellytetä toimijalta joka
 - vuokraa ajoneuvoja henkilökohtaiseen pitkäaikaiskäyttöön leasing-palveluna
 - vuokraa kevyitä sähköajoneuvoja kivijalkaliikkeestä esim. turistien päiväkäyttöön.
- Ammattimaisuuden vaatimuksilla rajattaisiin ulos esim.
 - taloyhtiöt tai vastaavat toimijat, jotka tarjoavat muutamia ajoneuvoja lainaksi pienelle valikoidulle ryhmälle ihmisiä.
- Mikroliikennelupa vaaditaan palveluntarjoajilta, jotka vuokraavat yhteiskäyttöisiä mikroliikkumisvälineitä **kunnan hallinnoimalla alueella**. Luvan on oltava voimassa ennen ajoneuvojen tuomista alueelle.
- Mikroliikennelupa kattaa myös **maastoliikennelain** mukaiset kunnan yleiset alueet kuten puistot ja virkistysalueet.
 - Maastoliikennelaissa (1710/1995) säädetään moottorikäyttöisen ajoneuvon pysäköinnistä.

Mikroliikennelupa

- **Yksityiset kiinteistöt** tai esim. kunnalliset vuokratyöyhtiöt tai valtion kiinteistöt eivät kuulu mikroliikenneluvan piiriin.
 - Ne voivat ohjata pysäköintiä omalla alueellaan esim. asfalttimaalauksin ja viestinnän keinoin.
 - Näissä tapauksissa kunnan mikroliikenneluvan ehdot eivät ulotu kiinteistölle, vaikka kiinteistön haltijalla olisi sopimus kunnallisen pysäköinninvalvonnan kanssa. Kiinteistön omistaja määrittää pysäköinnin ehdot omalla alueellaan.
- Myöskään **valtion tiet tai yksityistiet** eivät kuulu luvan piiriin.
- Kiinteistönomistajien kannustaminen pysäköinnin kehittämiseen kieltämisen sijaan parantaa myös lähikatujen pysäköintiä, sillä käyttäjät ovat usein juuri näiden kiinteistöjen asukkaita tai vieraita.

18 c § Mikroliikenneluvan hakeminen

Mikroliikennelupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä:

- 1) hakijan nimi ja yhteystiedot;
- 2) tieto vuokralle tarjottavien ajoneuvojen laadusta ja ajoneuvojen enimmäismäärästä;
- 3) tieto toiminta-alueesta kunnassa;
- 4) tieto toiminnan alkamisajankohdasta; ja
- 5) lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys palveluntarjoajan valmiuksista huolehtia 18 e §:n nojalla mikroliikennelupaan mahdollisesti liitettävien lupaehtojen noudattamisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuu luvan myöntämisen jälkeen olennaisia muutoksia, muutoksista on ilmoitettava viipymättä kunnalle.

Luvan hakeminen

- Lupamenettelyn on tarkoitus olla yrityksille ja kunnille mahdollisimman kevyt, minkä vuoksi lupahakemukseen tulee liittää vain **välttämättömät tiedot** (kohdat 1-4).
- **Kunnan pyynnöstä** hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten palveluntarjoaja pystyy noudattamaan luvan ehtoja. Palveluntarjoajan on tällöin hakemuksessaan riittävällä tavalla esitettävä, miten se täyttää kunnan julkaisemien lupaehtojen vaatimukset.
 - Palveluntarjoajan tulisi kunnan niin vaatiessa esim. osoittaa, että sen sovellus tukee esim. nopeus-, pysäköinti- ja käyttöalue-ehtojen noudattamista tai että sillä on tekninen valmius toteuttaa ne.
- Lupaehtojen asettaminen ei ole pakollista, mutta vähintään tiettyjen minimiehtojen sisällyttäminen ehtoihin on suositeltavaa.
- Palveluntarjoajan on **ilmoitettava kunnalle viipymättä**, jos lupahakemukseen liitetyissä tiedoissa tapahtuu muutoksia, kuten yhteystiedoissa ja muissa olennaisissa muutoksissa.
 - Pienistä muutoksista, esim. ajoneuvojen toiminta-alueisiin tai enimmäismääriin, ei tarvitse ilmoittaa, **ellei lupaehtoissa** toisin määrätä.

18 d § Mikroliikenneluvan myöntäminen

Mikroliikenneluvan myöntää hakemuksesta se kunta, jonka alueella ajoneuvoja tarjotaan vuokralle. **Lupa on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan sen myöntämisestä.** Kunta määrittelee luvan voimassaolon pituuden ottaen huomioon kunnan liikenteelliset olosuhteet, liikennetiheys, liikenteen sujuvuus, sekä mikroliikenneluvan haltijoiden lukumäärä kunnassa.

Kunnan on myönnettävä hakemuksesta mikroliikennelupa palveluntarjoajalle, jonka mikroliikennelupaa ei ole peruutettu 18 f §:n nojalla viimeksi kuluneen vuoden aikana ja jonka toimitusjohtajaa tai vastuunalaista yhtiömiestä ei ole määrätty liiketoimintakieltoon eikä väliaikaiseen liiketoimintakieltoon.

Kunta saa periä maksun hakemuksen käsittelystä. Kunnan perimä maksu voi vastata enintään lupahakemuksen käsittelystä kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia.

Luvan myöntäminen

- Kunta myöntää hakemuksesta mikroliikenneluvan palveluntarjoajalle:
 - jonka mikroliikennelupaa ei ole peruutettu viimeksi kuluneen vuoden aikana kunnassa,
 - joka on toimittanut kunnan lupapäätöstä varten 18 c §:ssä mainitut riittävät tiedot, ja
 - jonka toimitusjohtajaa tai vastuunalaista yhtiömiestä ei ole määrätty liiketoimintakieltoon.
- Kunnan on myönnettävä **lupa hakijalle, joka täyttää** säädetyt **edellytykset**.
 - Kunnalla ei ole harkintavaltaa sen suhteen, myönnetäänkö lupia sen hallinnoimille alueille vai ei.
- Mikroliikennelupa myönnettäisiin **enintään viideksi vuodeksi** kerrallaan, ja se olisi voimassa luvan myöntäneen kunnan hallinnoimalla alueella.
 - Kunta määrittää luvan keston paikallisten liikenneolosuhteiden, liikennetiheyden, liikenteen sujuvuuden ja luvanhaltijoiden määrän perusteella.
 - Koska mikroliikennepalvelut voivat kehittyä nopeasti, kunnilla voi olla tarve soveltaa erilaisia lupa-aikoja.

Luvan myöntäminen

- Isommissa kaupungeissa, joissa toimijoiden ja ajoneuvojen määrä sekä toimintaan liittyvät riskit ovat suuremmat, tarvitaan tiukempaa ohjausta, eivätkä usean vuoden luvat ole suositeltavia.
- Kunta voi määritellä **lupakauden** (esim. 1 tai 2 vuotta), jolle luvat myönnetään, ellei lupaa haeta tätä lyhyemmäksi ajaksi.
- Jos palveluntarjoaja toimiiseudulla usean kunnan alueella, sen on haettava mikroliikennelupa erikseen jokaiselta kunnalta.
 - Yhtenäisillä toiminta-alueilla kuntien on suositeltavaa sovittaa lupaehtojaan yhteen siinä määrin kuin se on tarpeen sujuvan toiminnan varmistamiseksi.

18 e § Mikroliikenneluvan lupaehdot

Kunta voi liittää mikroliikennelupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta tarpeellisia ajallisia tai alueellisia ehtoja, jotka koskevat vuorattavien ajoneuvojen:

- 1) ajonopeuksia;
- 2) pysäköintiä; ja
- 3) käyttöalueita.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, kunta voi liittää lupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä ajallisia tai alueellisia ehtoja, jotka koskevat vuokrattavien ajoneuvojen:

18 e § Mikroliikenneluvan lupaehdot

- 1) lukumääriä;
- 2) käyttöaikoja;
- 3) käyttösovelluksen ominaisuuksia; ja
- 4) käyttöä koskevien anonymisoitujen tietojen välittämistä kunnalle.

Kunta voi perustellusta syystä muuttaa tai liittää mikroliikennelupa- luvan voimassa ollessa uusia ehtoja, jos muutokset ovat liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden taikka kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä.

Mikroliikennelupa- an liitetyistä lupaehtoista on tiedotettava yleisessä tietoverkossa.

Lupaehdot

- Kunta voi liittää mikroliikennelupaan ehtoja. Vaikka laki ei sitä edellytä, on vähintäänkin tiettyjen minimiehtojen asettaminen suositeltavaa.
- Lupaehdot on **kaksi ryhmää**:
 - tarpeelliset ehdot
 - välttämättömät ehdot
- Ehtojen **tulee liittyä**:
 - liikenneturvallisuuteen
 - esteettömyyteen tai
 - kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapitoon.
- Ehdot **voivat olla**:
 - alueellisia tai
 - ajallisia.

- **Tarpeelliset ehdot voivat koskea**:
 - ajonopeuksia;
 - pysäköintiä; ja
 - käyttöalueita.
- Nämä lupaehdot voidaan valmistella paikalliset olosuhteet huomioiden, sillä sääntelytarve voi vaihdella kunnan eri osissa ja eri aikoina.
- **Ajonopeuksiin** liittyvät lupaehdot voivat koskea nopeusrajoituksia tai nopeusrajoitusalueita.
 - Nopeuksia voidaan alentaa esim. vilkkaimpina aikoina keskustassa tai **yöaikaan** tai alueilla, joilla liikkuu paljon jalankulkijoita – toreilla, aukioilla, kävelykaduilla, pihakaduilla tai risteysalueilla, joissa on kohonnut onnettomuusriski.

Lupaehdot

- **Pysäköintiin** liittyvät lupaehdot voivat koskea:

- pysäköintikieltoalueita, esim. sillat ja ali- ja ylikulkukäytävät tai muut alueet, joilla pysäköiminen esim. haittaa esteettömyyttä,
- kevyille sähköajoneuvoille osoitettuja pysäköintialueita, ruutuja tai telineitä keskustoissa, joukkoliikenteen asemilla ja pysäkeillä ja oppilaitosten ja asiointipisteiden yhteydessä,

- kieltoa pysäköidä viheralueille,
- palveluntarjoajan ohjeistus- ja seurantavastuuta tieliikennelain mukaisessa pysäköinnissä.

- Ehdossa voidaan määrittää myös:

- pysäköintikäytännöt suurten yleisötapahotumien tai muiden tapahtumien aikana,
- palveluntarjoajan vastuut lupaehtojen vastaisesti pysäköityjen ajoneuvojen osalta,

- miten väärinpysäköinneistä ilmoitetaan palveluntarjoajalle - suositeltavaa on, että toimijalla on suora, helposti käytettävä **palautekanava** esim. asukkaille ja kiinteistönomistajille ilman kunnan välikäsiä,
- toimintatapa palveluntarjoajien huoltoajoneuvojen pysäköinnille.

Käyttöalueet:

- Palvelun ulkopuolelle voidaan rajata yksittäisiä alueita tai katuja esim. vilkkaita jalankulkualueita, koulujen ja päiväkotien pihvoja.

Katujen kunnossa- ja puhtaanapito:

- Ehdot voivat sisältää tarpeellisia rajoituksia tai toimintamalleja, kuten tilapäiset aluerajoitukset, hiekanpoiston aikana.

Lupaehdot

- **Välttämättömät ehdot voivat koskea:**

- lukumääriä;
- käyttöaikoja;
- käyttösovelluksen ominaisuuksia; ja
- käyttöä koskevien anonymisoitujen tietojen välittämistä kunnalle.

- Lupaehdoilla voidaan rajoittaa vuokrattavien **ajoneuvojen määrää** kunnan hallinnoimilla alueilla, jos pysäköinti-kapasiteetti ylittyy ja se vaarantaa liikenneturvallisuutta tai esteettömyyttä.

- Rajatulla alueella, kuten keskustassa, voidaan asettaa ajoneuvojen enimmäismäärä, jonka ylittyessä palveluntarjoajan on siirrettävä ajoneuvoja pois. Lautamäärien valvonnassa apuna ovat digitaaliset sovellukset.

- Lukumäärän rajoittaminen on selkeintä alueilla, joilla yhteiskäyttöajoneuvoille on osoitettu omat pysäköintipaikat ja pysäköinti niiden ulkopuolella on kielletty.

- Mahdollisuus lukumäärän rajoittamiseen ei siis koske lähtökohtaisesti koko kunnan aluetta, ja sen tulee olla perusteltu lain asettamien kriteerien mukaisesti.

- Kunta voi lupaehdoilla rajoittaa **ajoneuvojen käyttöaikoja**, kuten viikonloppuöitä ja talvikautta.

- Esim. ehtoihin talvikauden ajallinen määrittely ja jouston mahdollisuus sää- ja keliolosuhteiden mukaan.

Lupaehdot

- Lupaehdoissa voidaan asettaa vähimmäisvaatimuksia palveluntarjoajan **käyttösovellukselle:**
 - esim. päihtyneenä ajamista ehkäisevän reaktiotestin käyttö öisin tiettyinä viikonpäivinä,
 - käyttäjille annettavat ohjeet turvallisesta ja sääntöjen mukaisesta liikennekäyttäytymisestä,
 - sovelluksessa esillä suositus kypäräkäytöstä.
- Ajoneuvojen **käyttöä koskevilla anonymisoiduilla tiedoilla** tarkoitetaan palveluntarjoajien keräämiä yleisiä tietoja ajoneuvojen käytöstä ja pysäköinnistä.
- Näiden tiedon avulla kunta voi seurata esim. ajoneuvojen kokonaismääriä ja pysäköintiä. Lisäksi palveluntarjoajat voivat kerätä tietoja esim. tehdyistä matkoista, niiden kestosta ja ajoneuvojen käyttöasteista.
- Kun anonymisoitujen tietojen toimittaminen sisällytetään lupaehtoihin, kunnalla on käytössään dataa suunnittelun, seurannan ja asioiden selvittelyn tueksi.
- Jos lupaehtojen taustalla olevat perusteet poistuvat, kunnan tulee **päivittää ehdot vastaamaan muuttuneita olosuhteita.**

Lupaehdot

- Kunta voi perustellusta syystä **muuttaa mikroliikenneluvan ehtoja** myös **luvan voimassaoloaikana**, jos muutos on välttämätön liikenneturvallisuuden, esteettömyyden tai kunnossapidon kannalta (ks. kalvo Lupapäätösten delegointi).
 - Lupaehdot voidaan tarkistaa esim. yleisötapauksen tai katutyön vuoksi.
 - Rajoitusalueita on myös päivitettävä, jos ne osoittautuvat puutteellisesti määritellyiksi.
 - Maankäytön muuttuessa, teknologian kehittyessä ja kokemusten karttuessa ehtojen muuttaminen voi olla tarpeen lyhyelläkin varoitusajalla.
- Kunnan on suositeltavaa edellyttää, että sähköpotkulautayrityksen **liikennevakuutuksen** ja mahdollisen korvauskäsittelijän tiedot ovat **helposti saatavilla sekä** käyttösovelluksessa **että** yrityksen verkkosivuilla, sillä myös ulkopuoliset voivat tarvita tietoa.
 - Kunta voi vaatia, että korvaushakemuksen ohjeet ja tiedot ovat saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
 - Käyttäjiä tulee myös ohjeistaa ilmoittamaan vahinkotilanteessa hoitolaitokselle, minkä vuokrapotkulautayrityksen ajoneuvo oli käytössä.
 - Lisätietoja: [Tiedote vuokrattavien sähköpotkulautojen liikennevakuuttamisesta \(2.5.2024\)](#)

Lupaehdot

- Lupaehtojen on oltava **tasapuoliset ja oikeasuhtaiset**. Lupamenettelyllä ei saa asettaa palveluntarjoajia eriarvoiseen asemaan, eikä palveluntarjoajille kohtuuttomia lupaehtoja tule asettaa.
- Laissa todetaan, että mikroliikenne-palvelulla tarkoitetaan mm. **kaupunkipyörien tarjoamista** kuluttajien käyttöön vastikkeellisesti.
- On huomattava, että mikroliikennelupa tarvitaan vain **ammattimaiselle** vuokralle tarjoamiselle.
- Samoin todetaan, että erilaisille ajoneuvoille voidaan asettaa erilaisia lupaehtoja, koska lupaehtojen tarve riippuu ajoneuvojen ominaisuuksista ja niiden käytöstavasta.
- Ehdoissa voidaan ottaa huomioon asemallisten ja asemattomien ajoneuvojen pysäköintiin liittyvät erot.
- Tämän perusteella uusia ja olemassa olevia kaupunkipyöräpalvelusopimuksia varten tarvitaan mikroliikennelupa.

Lupaehdot

- Kaikki annetut lupaehdot tulee **perustella päätöksessä tai lupaehtojen yhteydessä.**
- **Jos** sähköpotkulautapalveluja on kunnassa **vain vähän**, lupaprosessi voi olla kevyempi.
 - Silti olisi suositeltavaa määritellä vähimmäisvaatimukset, kuten alhaisen nopeuden alueet ja tarpeelliset pysäköintiin liittyvät rajoitukset.
 - Kunnan kannattaa myös edellyttää, että liikennevakuutustiedot löytyvät helposti sekä sovelluksesta että yrityksen verkkosivuilta.

18 f § Mikroliikenneluvan peruuttaminen

Jos luvanhaltija ei noudata mikroliikenneluvan lupaehtoja, kunta voi antaa luvanhaltijalle huomautuksen ja kehottaa luvanhaltijaa korjaamaan puutteet määräajassa. Jos luvanhaltija ei noudata kehotusta ja havaittua puutetta on pidettävä olennaisena, kunta voi peruuttaa luvan.

Luvan peruuttaminen

- Kunta voi antaa luvanhaltijalle **huomautuksen** ja kehottaa tätä korjaamaan havaitut puutteet asetetussa **määräajassa**, mikäli luvan ehtoja ei noudateta.
 - Puutteena voidaan pitää esimerkiksi sitä, että palveluntarjoaja ei ole teknisesti toteuttanut lupaehdoissa edellytettyjä rajoitusalueita.
- Luvan **peruuttaminen** olisi viimesijainen toimenpide, johon ryhdytään vain, mikäli luvanhaltija ei korjaa kehotettuja puutteita asetetussa määräajassa. Edellytyksenä myös on, että havaittua puutetta on pidettävä olennaisena.
- **Peruuttamisen tulee perustua** riittävään hallintolain 6 luvun mukaiseen kuulemiseen, selvittämiseen sekä mahdolliseen tarkastukseen.
- Kaikki viralliset valvontatoimet tulee dokumentoida muistioon (hallintolaki 39 §).
- **Päätös** mikroliikennelupaa koskevassa asiassa voidaan panna **täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta**. Sama koskee myös mikroliikenneluvan peruuttamista koskevaa päätöstä.

18 g § Muutoksenhaku mikroliikenne- lupaa koskevassa asiassa

Kunnan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019).

Päätös voidaan panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta.

Muutoksenhaku

- Kunnan päätökseen mikroliikennelupaa koskevassa asiassa saisi vaatia oikaisua.
 - Luvan myöntäminen + maksu, muuttaminen ja peruuttaminen
- Oikaisuvaatimuksesta säädetään **hallintolaissa**.
- Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019).
- Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla. Päätös voitaisiin panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta.
- Päätöksen tiedoksianto hallintolain 9 luvun mukaisesti
- Oikaisuvaatimuksen käsittelee päätöksen tehnyt taho hallintolain 7 a luvun mukaisesti 30 pv kuluessa tiedoksisaannista
- Oikaisuvaatimuksen jälkeen hallintovalitusta koskeva valitusosoitus hallinto-oikeuteen.

262 § Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

- 6) tarjoaa vuokralle yhteiskäyttöisiä ajoneuvolain 28 §:n 1 momentissa tai 29 §:ssä tarkoitettuja ajoneuvoja tai moottorilla varustettuja polkupyöriä ilman voimassa olevaa 18 b §:ssä tarkoitettua mikroliikennelupaa, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen eikä siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, luvattomasta ammattimaisen liikenteen harjoittamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

- Jatkossa olisi sanktioitavaa tarjota vuokralle yhteiskäyttöisiä polkupyöriä, kevyitä sähköajoneuvoja tai moottorilla varustettuja polkupyöriä kunnan alueella ilman voimassa olevaa mikroliikennelupaa, mikäli toiminta tapahtuu tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta.
- Tämän lisäyksen tavoitteena on ehkäistä tilanteet, joissa palveluntarjoaja aloittaa mikroliikenneluvan edellyttämän toiminnan kunnan alueella ilman asianmukaista lupaa.

4. Ajoneuvojen siirtolain ja tieliikennelain muutokset

5 a § Mikroliikennelupaan liittyvä ajoneuvon siirto

Jos liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 18 b §:ssä tarkoitettu ajoneuvo on pysäköity mainitussa pykälässä tarkoitetun mikroliikenneluvan lupaehtojen vastaisesti, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja saa suorittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi.

Edellä 1 momentissa säädettyä sovelletaan myös sellaisiin liikenteen palveluista annetun lain 18 b §:ssä tarkoitettuihin ajoneuvoihin, jotka on pysäköity kunnan hallinnoimalle alueelle ilman voimassa olevaa mikroliikennelupaa.

Ajoneuvon siirtäminen pysäköintirikkomuksen perusteella

- Jos liikennepalvelulain 18 b §:ssä tarkoitettu ajoneuvo on pysäköity ilman mikroliikennelupaa tai vastoin kunnan asettamia lupaehtoja, kunta tai pysäköinninvalvoja voi siirtää ajoneuvon **välittömästi** (ajoneuvojen siirtolaki 5 a §).
 - Taksan määrittely lähisiirrolle ja varastosiirrolle.
 - Varastosiirto on lähisiirtoa suurempi merkitykseltään ja seurauksiltaan, mistä syystä varastosiirtoon tulee suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ryhtyä vain tilanteissa, joissa lähisiirtoa ei voida pitää riittävänä toimenpiteenä.
- Mikäli pysäköintiin liittyviä lupaehtoja ei ole annettu, ajoneuvo voidaan siirtää yleisten pysäköintisääntöjen (5 §) rikkomisen perusteella.
 - Tällöin siirto voidaan toteuttaa aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua siitä, kun ajoneuvo on pysäköity sääntöjen vastaisesti.
- Tiealueella tehtävä työ tai tiealueella järjestettävä tapahtuma mahdollistavat ajoneuvon siirtämisen (6 §).
- Liikennepalvelulain 18 b §:ssä tarkoitettu ajoneuvo voi olla myös hylätty (7 §).
- Korvaukset siirtokustannuksista ajoneuvojen siirtolain 11 §:n perusteella.

Tieliikennelain lisäkilpiä koskeva liite 3.8

- Liitteeseen lisättäisiin uusi kevyiden sähköajoneuvojen ajoneuvoryhmää osoittava lisäkilpi H12.14.
- Uusi lisäkilpi mahdollistaisi kevyiden sähköajoneuvojen liikenteenohjauksen erillään polkupyöristä.

Tieliikennelain liite 4.3 Muut tiemerkinnot

- Valkoista kevyt sähköajoneuvomerkintää (M20) voidaan käyttää kevyille sähköajoneuvoille tarkoitetulla pysäköintipaikalla. Pysäköintiruutuja voi asettaa riveittäin tai useampaan riviin, jolloin ruutujen väliin jätetään yksi reunaviiva. Merkintää voidaan käyttää ilman liikennemerkkiä.
- Tiemerkinnot (M20) mahdollistaa kevyiden sähköajoneuvojen pysäköinnin, mutta ei polkupyörien pysäköintiä tiemerkinnot alueelle.

5. Valvonta, seuranta

Mikroliikenneluvan ehtojen valvonta

- Lupaehdot antavat kunnalle sekä toimivaltaa että vastuuta. Ne kohdistuvat palveluntarjoajiin, mutta vaikuttavat myös välillisesti käyttäjiin. Käytön tapa osoittaa, miten hyvin palveluntarjoajat ovat sisällyttäneet lupaehdot esim. sovellusten teknisiin rajoituksiin.
- Lain mukaan **kunta vastaa lupaehtojen valvonnasta**, joten sellaisia ehtoja ei tulisi asettaa, joiden valvontaan ei ole realistisia mahdollisuuksia.
 - Kunnan on tärkeää puuttua lupaehtojen vastaiseen toimintaan ja perua lupa tarvittaessa, jottei luvan ja se ehtojen merkitys rapaudu.
- **Poliisin** liikennevalvonta kattaa **tieliikennelain** mukaiset tehtävät, kuten jalkakäytävällä ajamisen, tandemajon (useampi ihminen laudalla), punaisia päin ajamisen sekä jatkossa myös kevyiden sähköajoneuvojen ikä- ja promillerajojen valvonnan. Sekä yhteiskäyttöiset että yksityiset ajoneuvot sisältyvät valvontaan, mutta ei kunnan lupaehtojen valvonta.

Kuva: Helsingin kaupunki

Traficomin seurantatehtävät

- Traficom seuraa mikroliikkumispalveluiden yleisyyttä kunnissa ja sitä, **millaisia ehtoja mikroliikennelupa**an on asetettu.
 - Traficom toteuttaa kuntien lupaehdoista kyselyn ensimmäisen kerran syksyllä 2025 ja sitä tullaan toistamaan mahdollisesti kaksi kertaa vuodessa.
- Tuoreimmat tiedot yhteiskäyttöisten sähköpotkulautapalveluiden **tarjonnasta, kysynnästä ja markkinatilanteesta** löydät täältä:
 - [Yhteiskäyttöisten sähköpotkulautapalveluiden tarjonta, kysyntä ja markkinatilanne | Tieto Traficom](#)
- Tietoa sähköpotkulautailun **onnettomuuksista** ja turvallisuudesta on täällä:
 - <https://tieto.traficom.fi/fi/tilastot/sahkopotkulautailun-liikenneturvallisuus>
- Tilastotieto sähköpotkulautailun onnettomuuksista on vielä Suomessa puutteellista.

Yhteenveto - huomioi nämä

- ✓ 1. Paikalliset olosuhteet
 - Lupaehdot voidaan suhteuttaa paikallisiin tarpeisiin lain antamien reunaehtojen puitteissa.
- ✓ 2. Valvottavuus
 - On tarpeen huomioida, että ehdot ovat kunnalle käytännössä valvottavissa.
- ✓ 3. Vuorovaikutus ja valmistelu
 - Lupaehtojen valmistelussa suositellaan kuulemaan asukkaita, vammaisjärjestöjä ja palveluntarjoajia.
- ✓ 4. Tekninen toteutus
 - Palveluntarjoajilta voidaan edellyttää teknistä valmiutta toteuttaa ehdot.
- ✓ 5. Tiedonkeruu ja seuranta
 - Seuranta voidaan tehdä esim. pistokokeilla.
 - Anonymisoidun datan käytön keräämistä voidaan hyödyntää seurannassa.
- ✓ 6. Tasapuolisuus ja oikeasuhtaisuus
 - Ehtojen tulee olla perusteltuja, tasapuolisia ja oikeasuhtaisia.
- ✓ 7. Joustavuus ja päivitettävyyys
 - Ehtoja voidaan päivittää tai tehdä välttämättömiä muutoksia luvan voimassaoloaikana, jos olosuhteet muuttuvat.

Kehittämispäällikkö
Johanna Vilkuna

Johtava juristi
Marko Nurmikolu

Etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi